

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4181/2022
24.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Вучковић, адвокат из ..., против тужене ББ, ПР радња за такси превоз путника Ниш, сада ББ из ..., чији су пуномоћници Гордана Лакетић, адвокат из ..., Бранкица Орловић, адвокат из ... и Милош Кукурековић, адвокат из ..., ради поништаја, одлучујући о ревизијама тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1370/22 од 31.05.2022. године, у седници већа одржаној 24.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1370/22 од 31.05.2022. године и пресуда Основног суда у Нишу П1 2757/20 од 23.11.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2757/20 од 23.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу призна сва права из рада и по основу рада настала због незаконитог престанка радног односа почев од 25.07.2016. године, као дана престанка радног односа, па до 25.01.2019. године, као дана престанка обављања делатности предузетника, а ставом другим изреке је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 243.750,00 динара, у року од 15 дана од дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1370/22 од 31.05.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2757/20 од 23.11.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизије, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11.. 10/23) - у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да су ревизије тужене основане.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време на пословима ..., на основу уговора о раду од 13.07.2016. године. Тужиоцу је са даном 25.07.2016. године отказан уговор о раду решењем, без деловодног броја и датума, а на основу споразума о престанку радног односа. Наведено решење је као незаконито поништено пресудом Основног суда у Нишу П1 3851/17 од 19.03.2019. године, која је исправљена решењем тог суда П1 3851/17 од 07.06.2019. године, правноснажном дана 16.07.2020. године. Предмет спора у конкретном случају је преостали део тужбеног захтева о коме није правноснажно одлучено, а којим тужилац тражи да се обавезе тужена да му призна сва права из рада и по основу рада настала због незаконитог престанка радног односа, почев од 25.07.2016. године па до 25.01.2019. године. Решењем Агенције за привредне регистре БП 124130/2016 од 30.11.2016. године усвојена је регистрациона пријава, па је у Регистру привредних субјеката регистрована промена података код ББ ПР радња за такси превоз путника Ниш, и то прекид обављања делатности са 28.11.2016. године, а решењем исте агенције ББ 8824/19 од 29.01.2019. године је усвојена регистрациона пријава брисања, тако да је са даном 25.01.2019. године из регистра привредних субјеката брисана ББ ПР радња за такси превоз путника Ниш.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је сагласно прописаном одредбама чл. 85. и 91. Закона о привредним друштвима, члана 26. Закона о приватним предузетницима („Службени гласник РС“, број 54/89 ... 35/02, 101/05 – други закона) и члана 176. став 1. тачка 5) Закона о раду, имајући у виду да је тужена из регистра Агенције за привредне регистре брисана дана 25.01.2019. године, а да привремени прекид делатности код Агенције за привредне регистре није исто што и брисање из регистра, обавезао тужену да тужиоцу призна сва права из рада и по основу рада настала због незаконитог престанка радног односа почев од 25.07.2016. године, као дана престанка радног односа, до 25.01.2019. године, као дана престанка обављања делатности предузетника.

Овакав закључак првостепеног суда као правилан и на закону заснован прихвата и другостепени суд у побијаној пресуди, уз оцену да се прекид делатности, када предузетник још увек има активан статус код Агенције за привредне регистре, не може уподобити брисању предузетника из регистра, а радно-правни статус запосленог за време привременог прекида послодавац може регулисати на начин предвиђен одредбом члана 116. Закона о раду. Стога, у ситуацији када је решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито, то је захтев тужиоца да му тужена, због незаконитог престанка радног односа, призна сва права из рада и по основу рада настала почев од 25.07.2016. године, као дана престанка радног односа, до 25.01.2019. године, као дана престанка обављања делатности предузетника, основан у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Према оцени Врховног суда, изложено правно становиште нижестепених судова се за сада не може прихватити као законито.

Одредбом члана 203. став 5. ЗПП, прописано је да ће суд у току целог поступка да пази да ли је у току друга парница о истом захтеву међу истим странкама.

Према стању у списима, тужилац је против исте тужене, пре подношења тужбе у овом поступку, поднео Основном суду у Нишу дана 22.08.2016. године другу тужбу која је заведена под пословним бројем П1 2562/16, са тужбеним захтевом да се утврди да се тужилац налази и даље у радном односу на неодређено време код тужене и да се обавезе тужена да га врати на рад на послове радног места који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, те да му призна сва права из рада и по основу рада почев од 25.07.2016. године, као дана незаконите одјаве са осигурања и незаконитог престанка радног односа па до враћања на рад. Тужилац је поднеском од 20.01.2017. године предложио спајање поступака по наведеним тужбама, док је поднесцима од 07.02.2017. године и од 13.02.2018. године тужена истакла приговор литиспенденције. До спајања парница у ова два предмета ради заједничког расправљања није дошло, а одлука о тужбеном захтеву тужиоца у конкретном случају је донета без претходног утврђења да ли је парница у предмету Основног суда у Нишу П1 2562/16 у току.

Следом изнетог, имајући у виду да обавеза суда из члана 203. став 5. ЗПП, побијана пресуда је донета уз битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП које су учињене у поступку пред другостепеним судом.

С обзиром на утврђено, Врховни суд је укинуо побијане пресуде и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, који ће у поновном поступку утврдити да ли је парница у предмету Основног суда у Нишу П1 2562/16 у току, а затим донети правилну и закониту одлуку.

На основу члана члана 415. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић